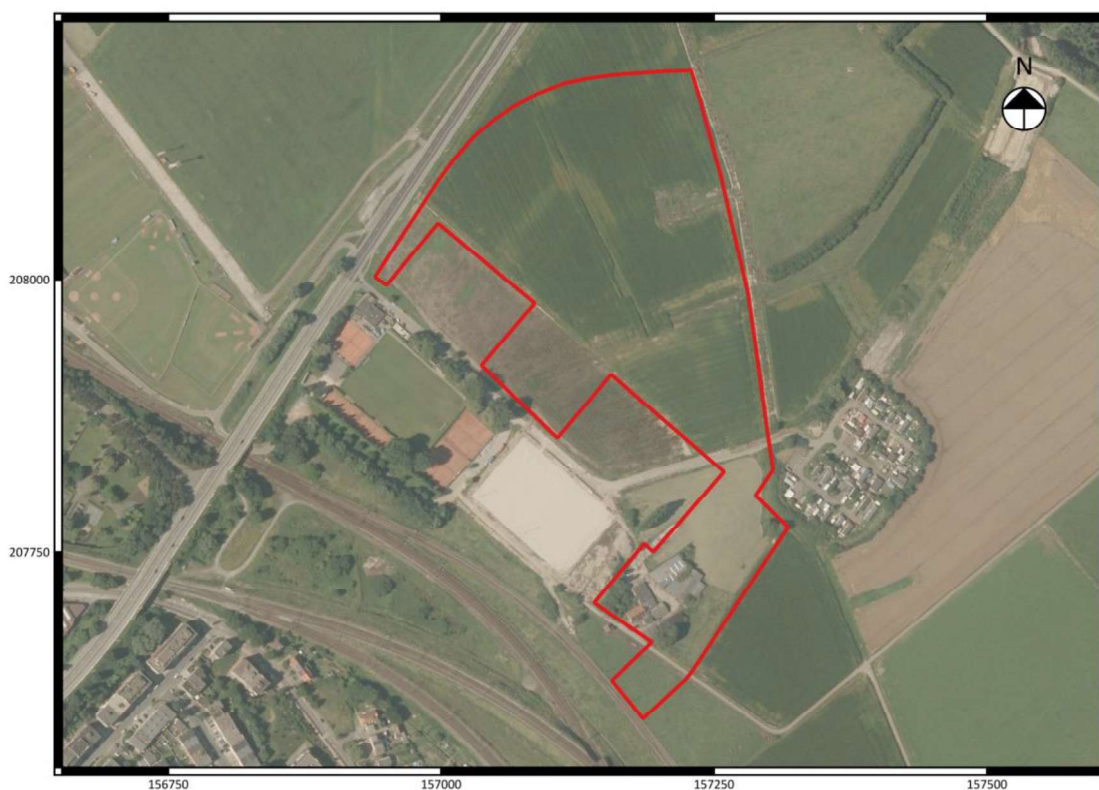

Archeologienota: De ontwikkeling van een sportlandschap aan de Gasthuishoeven te Mortsel

**Annelies De Raymaeker
Maarten Smeets
Vanessa Vander Ginst
Nick Van Liefferinge
Jeroen Verrijckt
Wouter Yperman**

De geplande werken binnen het sportlandschap impliceren een beperkte ingreep in de bodem. Enkel bij de aanleg van de greppels in het noorden van het projectgebied, de twee sportterreinen en de parking gaan de werken gepaard met een ingreep in de bodem. De greppels wordt met een diepte van 60 cm uitgegraven, bij de sportvelden en de parking wordt een respectievelijke diepte van 50 en 53 cm gehanteerd. Uit profielbeschrijvingen uit vorige archeologische onderzoeken blijkt dat dit ongeveer overeenkomt met de overgang tussen de antropogene lagen en het archeologisch vlak.

Wanneer de geplande verstoringen worden geprojecteerd op een kaart waarop de aanwezigheid van Duitse constructies uit WO II worden afgebeeld, wordt duidelijk dat het meest zuidelijke sportterrein een mogelijke locatie van archeologisch erfgoed aansnijdt (fig. 1.27). Uit een tweede projectie van deze geplande verstoringen op een luchtfoto uit 2012 blijkt dat dit sportterrein echter al deels verstoord is door de aanwezigheid van een boerderij (fig. 1.28). Ook ter hoogte van het parkeerterrein kan op het meest noordelijke deel een verstoring verwacht worden (fig. 1.28).

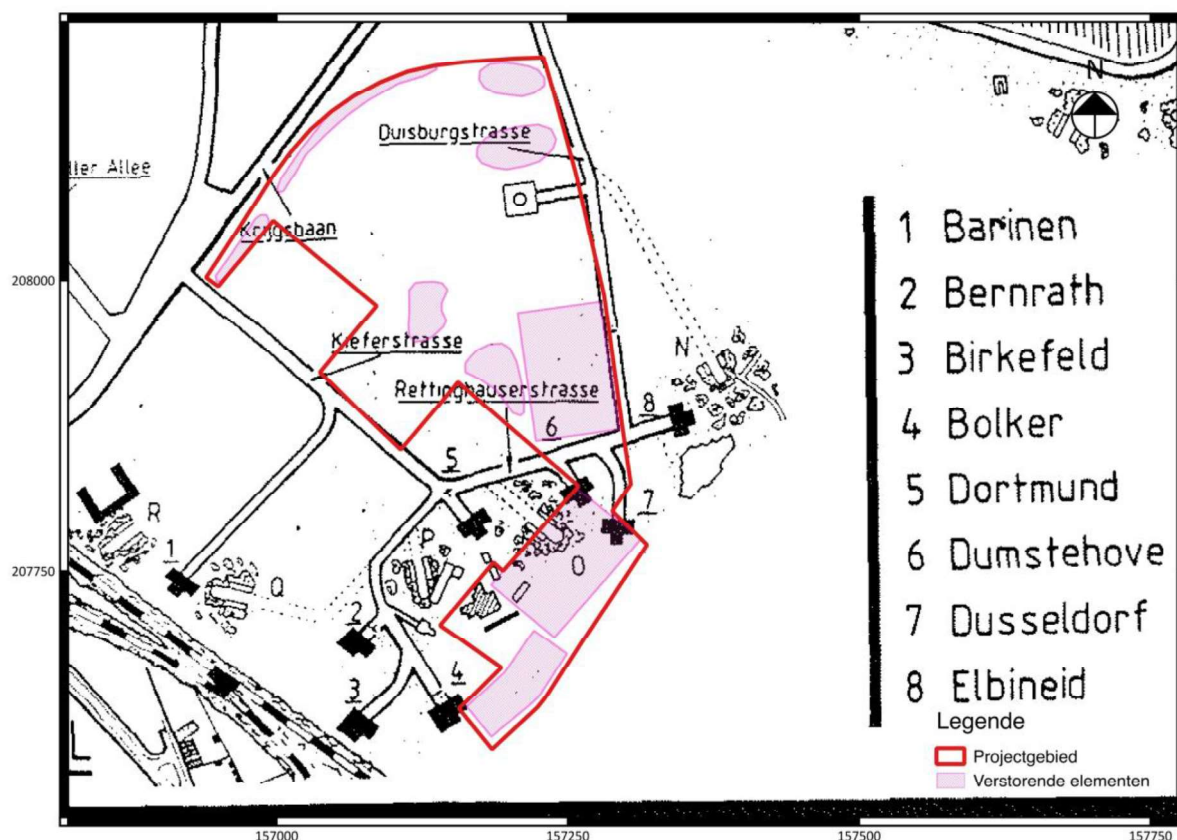

Fig. 1.27: Projectie van de geplande verstoringen op de aanwezigheid van Duitse constructies uit WO II.

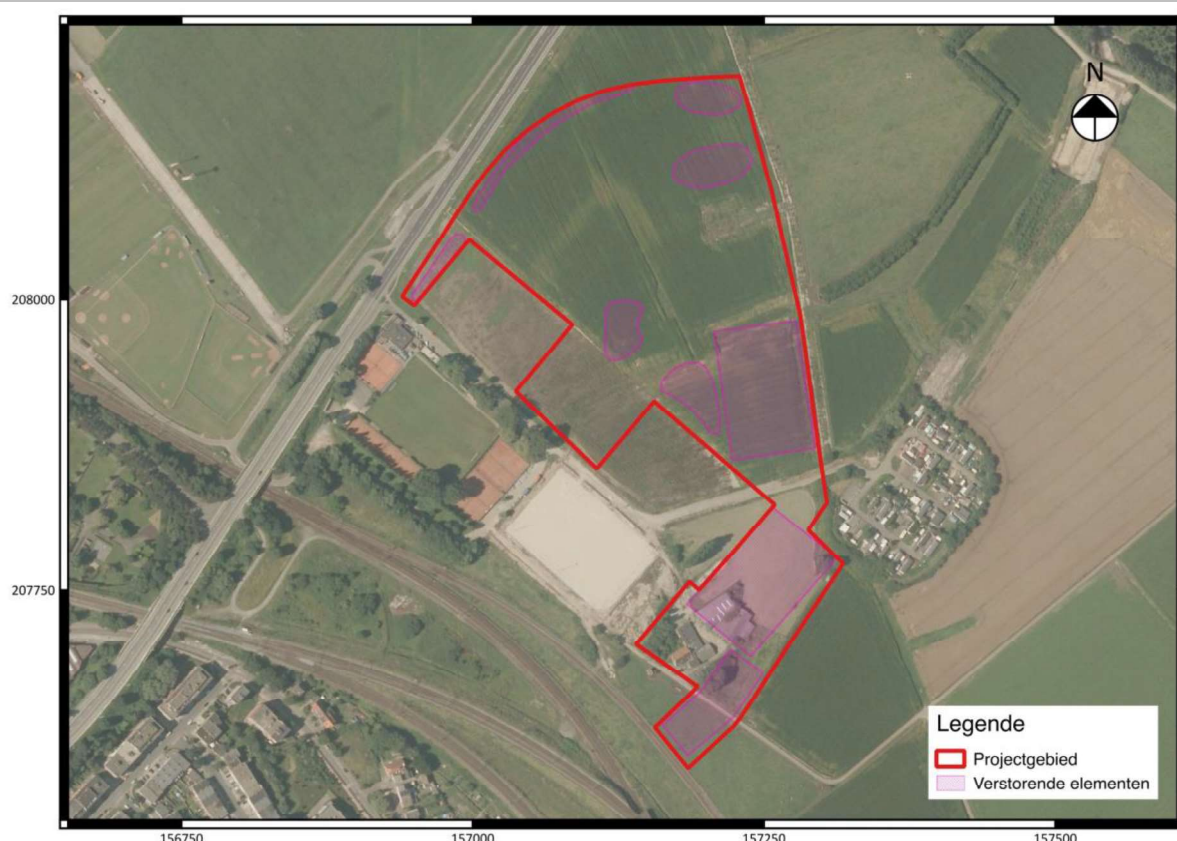

Fig. 1.28: Projectie van de geplande verstoringen op een luchtfoto uit 2012.

Hoewel er aanwijzingen zijn voor een mogelijke aanwezigheid van een archeologische relevante site zijn er geen elementen binnen de geplande werken die verder archeologisch onderzoek binnen deze fase noodzakelijk maken. De zones waar mogelijk het archeologisch vlak bereikt worden met de werkzaamheden zijn in het verleden reeds gedeeltelijk verstoord waardoor geen volledig beeld kan worden bereikt. Voorts dient er op gewezen te worden dat de impact van de geplande werken op het bodemarchief zeer gering zijn. Ter hoogte van de grachten wordt een maximale diepte van 60 cm diepte gehanteerd, ter hoogte van de sportvelden gaat het om een maximale diepte van 50 en 53 cm. Tijdens een proefsleuvenonderzoek in de onmiddellijke omgeving kon vastgesteld worden dat dit ongeveer overeen komt met de overgang tussen de antropogene lagen en het archeologisch vlak.

Een afweging kan gemaakt worden of verder archeologisch onderzoek binnen dit project nuttig is. Landschappelijke of archeologische boringen hebben weinig nut aangezien de bodemopbouw en het potentieel reeds gekend is door naburige onderzoeken. Een proefsleuvenonderzoek binnen het projectgebied impliceert een grotere ingreep in de bodem dan de effectief geplande werken. Een geofysisch onderzoek kan een oplossing bieden om toch te zoeken naar aanwezigheid van archeologische sporen (zonder deze te gaan verstoren) maar ook hier kunnen vraagtekens bij geplaatst worden. De sporen die aangetroffen worden tijdens een geofysisch onderzoek zijn eerder de sporen die een grotere omvang hebben of sporen die door de aard van hun vulling opvallen. De kleinere paalsporen die deel uit maken van een plattegrond bijvoorbeeld gaan al snel niet opgemerkt worden tijdens dit type onderzoek. Ook dient er op gewezen te worden dat een geofysisch onderzoek niet bepaald goedkoop is.

Al de bovengenoemde (mogelijke) onderzoeksmethoden zorgen voor een extra kost bij de opdrachtgever en eigenlijk niet voor een kenniswinst.

Er wordt dan ook geen verder boor-, geofysisch of proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Binnen dit project kan gesteld worden dat de eventueel aanwezige grondsporen in situ bewaard blijven voor de toekomst.

Indien in de toekomst besloten wordt om toch ingrijpendere werken uit te voeren op (delen) van het terrein, kan verder archeologisch (voor)onderzoek onder de vorm van proefsleuven wenselijk zijn.

Hoofdstuk 3 Programma van maatregelen

Gezien de beperkte ingreep in de bodem van de geplande werken en de aangetoonde bodemverstoring door de bebouwing in het recente verleden ter hoogte van eventuele archeologisch relevante zones werd geen verder onderzoek aanbevolen. Er dient dan ook geen programma van maatregelen geschreven te worden.